

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre a Guvernului
pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 357/2009 cu privire la
aprobarea Regulamentului circulației rutiere

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea transporturilor auto și mărirea rapidă a parcului de automobile sunt, concomitent, benefice și preocupante. Posibilitățile de deplasare a persoanelor și mărfurilor au cunoscut și înregistrează evoluții deosebite, inclusiv în Republica Moldova. Sporul constant și masiv de mijloace auto depășește însă frecvent capacitatea/calitatea căilor de comunicații și de realizare a siguranței rutiere.

Creșterea numărului mijloacelor auto, intensificarea traficului, faptul că tot mai multe persoane pot achiziționa vehicule, de la vârste tinere, sporesc riscul de accidentări. Amploarea și severitatea accidentelor rutiere este relativ proporțională cu indicele de motorizare, cu îmbunătățirea performanțelor autovehiculelor, îndeosebi a vitezei, element prioritar între cauzele producerii evenimentelor rutiere.

Accidentele rutiere reprezintă pericol ridicat din cauza frecvenței și urmărilor. Efectele sunt grave, în egală măsură, atât din punct de vedere individual, cât și social. Impactul individual constă în dramele pe care accidentele le produc – decese premature și violente, mutilări, familii distruse, copii rămași fără ocrotire părintească sau copii rămași temporar fără ocrotire părintească, incapacitate de muncă, sănătate compromisă, traume psihice majore, pierderi materiale.

Efectele sociale constau în pierderea persoanelor, distrugerii și deteriorări de bunuri, sentimentul de insecuritate, costurile medicale, asigurările sociale etc.

Un sistem rutier cu siguranță durabilă are ca obiectiv prevenirea accidentelor rutiere și, dacă acestea se produc totuși, reducerea la minim a consecințelor acestora.

Acest sistem se bazează pe ideea că oamenii fac greșeli și sunt vulnerabili din punct de vedere fizic. Există cinci principii de bază: funcționalitatea, omogenitatea, previzibilitatea, toleranța și vigilența statului. Viziunea referitoare la siguranța durabilă are o influență considerabilă asupra activității practice privind siguranța rutieră; aceasta a determinat și încă mai determină punerea în aplicare a măsurilor eficiente și durabile în materie de siguranță rutieră. De exemplu, una dintre consecințele principiului omogenității este faptul că traficul auto și participanții la trafic vulnerabili (pietonii, bicicliștii) pot interacționa doar dacă viteza autovehiculelor este redusă.

Dacă viteza nu poate fi menținută la un nivel scăzut, sunt necesare facilități separate pentru participanții la trafic vulnerabili. În acest scop s-au introdus măsuri cum ar fi creșterea substanțială a numărului și dimensiunilor zonelor cu restricție de 30 km/h în spațiile construite, crearea de zone cu restricție de 50 km/h în afara acestor spații și reducerea vitezei la intersecții.

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului în cauză va contribui la onorarea angajamentelor asumate în Reuniunii Adunării Generale a ONU privind siguranța rutieră, îmbunătățirea siguranței rutiere pe drumurile publice, facilitarea accesării programelor internaționale de finanțare și/sau de asistență tehnică pentru consolidarea sistemului de siguranță rutieră la nivel național.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al acestui proiect constă în perfecționarea actului normativ prin sporirea eficacității practice la aplicare și înlăturarea lacunelor identificate.

Proiectul în cauză reglementează regimul bicicletelor și în mod special cel al trotinetelor electrice. Astfel, trotinetele electrice vor putea circula doar pe piste special amenajate (piste pentru bicicliști), iar în cazurile în care acestea nu există, circulația lor este permisă numai pe sectoarele de drum unde viteza maximă admisă autovehiculelor este de 50 km/h. Pe carosabilul drumului deplasarea pe trotineta electrică este permisă doar persoanelor care au împlinit vârsta de 16 ani.

Astfel, obiectivele strategiilor europene trebuie să se reflecte în diversele aspecte ale politicii europene în domeniul transporturilor, care trebuie să aibă ca scop asigurarea mobilității durabile pentru toți cetățenii acesteia, eliminarea emisiilor de carbon în domeniul transporturilor și utilizarea la maximum a progreselor tehnologice

Un alt element notoriu al prezentului proiect îl constituie faptul promovării politicilor de reducere a vitezei la 30 km/h în zonele cu flux sporit de participanți vulnerabili la trafic. Zonele cu flux sporit de participanți vulnerabili includ: adiacentele instituțiilor de învățământ, spitale, parcuri, centre istorice ale orașelor precum și intersectarea fluxurilor. În acest context gestionarea vitezei reprezintă un set de măsuri pentru limitarea efectelor negative ale vitezelor excesive și inadecvate în sistemul de transport.

Scopul principal al modificărilor constă în reducerea procentuală treptată a numărului deceselor și a răniților grav, printr-o îmbinare de măsuri de siguranță rutieră pasivă și activă cu privire la factorul vehicul, precum și în îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a comportamentului participanților la trafic prin educație, prin creșterea gradului de conștientizare, acordarea de licențe, precum și prin respectarea reglementărilor de circulație.

Categoria de vârstă cu risc maxim o reprezintă copiii între 5 și 14 ani și tinerii între 14 și 29 ani. O atenție aparte trebuie să se acorde acestui segment de vârstă care necesită o abordare complexă. Trebuie planificate o serie de priorități pentru a

șpori gradul de siguranță rutieră a acestui segment de vârstă în trafic fie pe drumul către școală și de la școală, fie pentru tinerii conducători auto.

Completarea Regulamentului circulației rutiere are drept scop aprobarea normelor ce vor determina conducătorii de vehicule să acorde o atenție sporită la modul de parcare în localități și să manifeste un comportament responsabil.

În procesul elaborării propunerilor de reglementare s-a ținut cont de prevederile Planului de acțiuni privind siguranța rutieră pentru anii 2020 – 2021 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 39/2020, obiectivul 4. ”*Protecția celor mai vulnerabili participanți la trafic – pietoni, copii și bicicliști*”.

Scopul suprem este de a reduce accidentele și rănirea persoanelor pe drumurile publice.

Cercetările realizate în Europa și în SUA arată că aproximativ 90% din accidentele rutiere grave implică pierderi de vieți omenești. Campaniile au ca țintă publicul și, în general, reușesc să schimbe comportamentul atât în mod direct, cât și prin faptul că oferă informații care pot influența atitudinea persoanelor și prin aceasta să aibă un impact major în educarea comportamentului acestora.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită elaborarea altor acte normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării *Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere* este plasat pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne în directoriul „Transparența decizională/Consultări publice” și platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

La fel, proiectul și nota informativă la proiect au fost plasate pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web-oficială a Ministerului Afacerilor Interne la compartimentul Transparența/Consultări publice cu indicarea persoanei responsabile de recepționarea recomandărilor din partea părților interesate, precum și a datelor de contact ale acesteia.

Proiectul de hotărâre *privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere*, a fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. unic de înregistrare 573/MAI/2021, fiind în același timp supus procedurii de avizare cu toți subiecții interesați. În acest context, proiectul a fost transmis pentru avizare către Cancelaria de Stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției

Sociale, Agenția Servicii Publice, Serviciul de Protecție și Pază de Stat și Centrul Național Anticorupție.

Toate propunerile și obiecțiile înaintate pe marginea prevederilor proiectului au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor aferentă proiectului în discuție.

Respectiv, prin scrisoarea nr. 38/1487 din 29 martie 2022 proiectul împreună cu nota informativă și sinteza obiecțiilor și propunerilor a fost transmisă tuturor autorităților participante la avizare, chiar și celor care au comunicat lipsă de obiecții și propuneri. Subliniem că proiectul a fost plasat repetat pe pagina web-oficială a Ministerului Afacerilor Interne și pe portalul particip.gov.md pentru a asigura respectarea principiului transparenței decizionale. În urma recepționării avizelor repetate de la autoritățile participante la avizare, toate propunerile și obiecțiile au fost analizate în sinteza obiecțiilor și propunerilor, fiind însoțite de argumentarea autorului proiectului, în vederea acceptării sau neacceptării acestora.

La 18 iulie 2022 Ministerul Afacerilor Interne a organizat ședința cu reprezentanții societății civile, în cadrul căroră au fost analizate prevederile proiectului și propunerilor și/sau obiecțiile care nu au fost acceptate, incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Astfel în urma ședinței menționate a fost ajuns la un consens referitor la propunerile și obiecții analizate, fapt la care s-a întocmit proces-verbal al ședinței semnat de participanți.

Subsecvent, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin scrisoare nr. 11-3497 din 14 iulie 2022 a comunicat lipsa de obiecții și propuneri cu referire la proiectul de modificare a HG 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere (*număr unic 573/MAI/2021*).

Constatările expertizei anticorupție

În scopul efectuării expertizei anticorupție, prin scrisoarea nr. 38/1053 din 9 martie 2022 Ministerul Afacerilor Interne a expediat Centrului Național Anticorupție proiectul *Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere*.

Ulterior, Centrul Național Anticorupție prin scrisoarea nr. 06/2-1784 din 25 martie 2022 a remis raportul de expertiză anticorupție la prezentul proiect cu nr. EHG22/7828 din 23.03.2022.

Potrivit raportului proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne, în scopul reducerii accidentelor și rănilor persoanelor pe drumurile publice.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la garantarea unui sistem rutier cu siguranță durabilă, prevenirea accidentelor rutiere, iar în cazul producerii, reducerea la minim a consecințelor acestora.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție **n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.**

În urma avizării în mod repetat a proiectului, Centrul Național Anticorupție prin scrisoarea nr. 06/2-7020 din 6 noiembrie 2020 a remis raportul de expertiză anticorupție la prezentul proiect de lege cu nr. ELO20/6928 din 06.11.2020, comunicând că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

În urma avizării în mod repetat a proiectului, Centrul Național Anticorupție prin scrisoarea nr. 06/2-3618 din 23 iunie 2022 a subliniat faptul că, proiectul remis repetat spre expertizare nu a suferit modificări esențiale, în temeiul art. 28 alin. (8) din Legea integrității nr. 82/2017, se consideră inoportună efectuarea expertizei anticorupție, în mod repetat, asupra proiectului respectiv.

Constatările expertizei juridice

A fost recepționat avizul nr. **04/1234 din 09.02.2022** parvenit de la Ministerul Justiției, toate constatările au fost analizate și detaliate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor aferentă proiectului.

Ulterior, în urma avizării în mod repetat a proiectului, a fost recepționat răspunsul nr. **04/4153 din 11.05.2022** parvenit de la Ministerul Justiției, toate constatările au fost analizate și detaliate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor aferentă proiectului.

Secretar general al ministerului

Serghei DIACONU